

Haber-Yorum

Krediler ve Rakamları Yönetmekten Nesillerin Köleleştirilmesine Kadar Ekonominin İpotek Altına Alınması

Haber:

Ahbar El Yevm haber portalı 18 Aralık 2025 Perşembe günü, Mısır Başbakanı Mustafa Medbuli'nin, artan yaşam maliyetleri nedeniyle kamu borcunun insanlar için endişe kaynağı haline geldiğini söyleyerek hükümetin 2020'den bu yana zorlu uluslararası koşullar altında bunu yönetmeye çalıştığını vurguladığını aktardı. Mısır'ın yıl içinde yaklaşık 3,4 milyar Dolar net dış borcunu ödediğini, 11 milyar Doların yükümlülüklerden uzun vadeli yatırımlara dönüştürdüğünü ve geri ödeme baskılarını hafifletmek için borcun %81'inin uzun vadeli hale getirildiğini açıkladı. Borç takası gibi araçların kullanılmasını ve sürecin değerlendirilmesinin, borcun boyutuyla ilgili olmadığını, aksine yönü ve yapısıyla ilgili olduğunu, hükümetin orta vadede yükleri azaltmayı ve insanların yaşam koşullarını iyileştirmeyi taahhüt ettiğini vurguladı.

Yorum:

İktidar, her ne zaman dış borçla ilgili yeni rakamlar açıklasa, bu rakamlar, burada milyarların geri ödenmesi, orada yeniden yapılandırma ve yükümlülükleri uzun vadeli yatırımlara dönüştürme gibi başarıyı ima eden bir biçimde sunulmaktadır. Ancak propaganda manşetlerinden uzak dikkatli bir okuma, değişmeyen bir gerçeği ortaya koymaktadır ki o da: borçlanmanın sadece yönetilmesi gereken rakamlar olmadığı, aksine insanların sırtına yüklenen bir yük, ülkenin iradesinin ipotek altına alınması ve gelecek nesillerin boyunlarına geçirilen bir pranga olduğudur.

Açıklanan haber, borcun bir kısmının bir yıl içinde ödenmesinden, milyarlarca Dolarlık yükümlülüklerin uzun vadeli yatırımlara dönüştürülmesinden ve borcun büyük kısmının uzun vadeli olmasından bahsediyor. Ancak sorulması gereken temel soru şudur; bu yolun doğası nedir? Devleti yöneten kimdir? Doğru ve yanlışın ölçüldüğü standart nedir?

Dış krediler, havadan geri ödenmiyor; aksine insanların emek ve terleriyle, onlara dayatılan vergilerle, artan fiyatlarla ve sosyal yardım harcamalarındaki kesintilerle geri ödeniyor. Dolayısıyla bugün borç alınan her bir Dolar, yarın için bir yükümlülük ve uzatılan her geri ödeme cetveli ise siyasi ve ekonomik karar alma özgürlüğünün kısıtlanmasıdır. Yani uzun vadeli borç ifadesi kullanıldığında, bunun gerçek anlamı, danışılmayan ve hiçbirini seçmeyen nesillerin, borcun aslı veya şartları konusunda hiçbir görüşü olmaksızın ödeme yapmasını gerektirecektir.

Borçların yatırıma dönüştürülmesi, onu şu hakikatinin dışına çıkarmaz; yabancı, tahakküm eden ortak olmaya devam ettiği gibi ekonomik kararlar da, borç ister kredi, ister yatırım, isterse mübadele olarak adlandırılınsın alacaklıların

çıkarlarının rehinesi olmaya devam etmektedir. Sonuç tektir ki o da, egemenlik parçalanmakta, karar kısıtlanmakta ve bedelini insanlar ödemektedirler.

Herhangi bir ülkenin, reform ve taahhüt adı altında dayatılan siyasi ve ekonomik şartları kabul etmeden borç yükü altına girdiği bilinmemektedir. Nitekim yasalar yeniden formüle edilmekte, fiyatlar yükseltilmekte, pazarlar açılmakta ve insanların yüzüne kapılar kapatılmaktadır; bu ise onlar için daha iyi olduğundan dolayı değil, aksine alacaklıları memnun ettiği ve geri ödeme akışının garanti altına alındığı içindir.

Burada devlet, insanların işlerini gözetmekten ziyade bir tahsilatçıya dönüşmekte ve ekonomi politikası da içeriği gözetmekten ziyade dışarıyı memnun etmeye dayalı bir hale gelmektedir. Dolayısıyla kapitalizmin özü şudur: İnsanlara karşı parayı, adalete karşı kârı, değerlere karşı da finansal gücü sunmaktadır.

Yukarıda geçen tüm ekonomik yükler ve siyasi bağımlılığın ötesinde en tehlikeli gerçek kalmaya devam etmektedir ki bu da; bu kredilerin açıkça faiz olması ve isimlerin değişmesinin ve vadelerin uzatılmasının onun hükmünü değiştirmemesidir. Nitekim faizin haram olması Allah'ın Kitabı'nda kesin olarak geçmektedir; zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ** **“Ey iman edenler! Allah'tan korkun. Eğer gerçekten inanıyorsanız mevcut faiz alacaklarınızı terk edin. Şayet (faiz hakkında söylenenleri) yapmazsanız, Allah ve Rasulü tarafından (faizcilere karşı) açılan savaştan haberinizi olsun.”** [Bakara 278-279] Peki Allah'ın kendisine ve Rasulü'ne karşı savaş olarak nitelendirdiği bir şeye dayanan politikadan daha büyük bir tehlike olabilir mi? Bu boyuttaki bir günahın üzerine bina edilen bir ekonomiden, nasıl olur da bir bereket umulabilir ki? Faizin etkileri sadece hesaplarla sınırlı değildir, aksine bereketin yok olmasına, zulmün yayılmasına, yaşam sıkıntısına ve toplumsal huzursuzluğa kadar uzanmaktadır.

Borç-GSYİH oranının “sınırlar içinde” olduğu, borcun çoğunun uzun vadeli olduğu ve yönetimin ihtiyatlı olduğu söylenmektedir. Ancak bu dil, şu temel soruyu gizlemektedir; ülke neden asıl olarak bu mantıkla yönetilmektedir? Neden borçlanmak, kalıcı bir çözüm oluyor? Kapitalist sistem, neden krizleri daha fazla borçlanarak çözmekte ısrar ediyor?

Rakamlar ne kadar süslenirse süslensin, insanların fakirleştiği, fiyatların yükseldiği, para biriminin değer kaybettiği ve hizmetlerin gerilediği gerçeğini değiştirmeyecektir. Sadece bu bile resmi anlatıyı çürütmek için yeterlidir.

Sorun geçici kötü yönetimde değildir, aksine asıl olarak yöneten sistemdedir. Zira kapitalizm, parayı siyasetin odak noktası kılmakta, faizi mubah kılmakta, borcu meşrulaştırmakta ve devleti sermayeye hizmet eden bir araca dönüştürmektedir. Bu nedenle krizler üretip sonra da bunları tedavi ettiğini iddia ederken, yarayı daha da derinleştirmektedir.

İslam ise tamamen ve köklü olarak farklı bir bakış açısına sahiptir: Zira İslam, faizi kesin olarak yasaklamış, insanların işlerinin gözetilmesini yönetimin gayesi kılmış ve ekonomiyi, açık mülkiyetler, kamu kaynakları, istikrarlı para birimi ve

insanlara katlanamayacakları şeyler yüklemeyen bir mali politika üzerine kurmuştur.

Çözüm, kredilerin cetvelinin yeniden düzenlenmesinde, şartlarının iyileştirilmesinde veya isimlerinin değiştirilmesi de değildir, aksine kredilerin kökten kesilmesindedir. Çözüm, faizi yasaklayan, karar verme sürecini özgürleştiren, servetleri ümmetin lehine yatırım yapan ve devleti gerçek görevine, yani vergilendirme değil gözetim gerçeğine geri döndüren İslami ekonomik sistemdedir.

Kamil bir şekilde İslam'a göre yöneten ve İslam'ın ekonomik sistemini benimseyen bir devletin kurulması sadece borç döngüsünü sona erdirebilir, egemenliği yeniden tesis edebilir, adaleti sağlayabilir ve insanların hayatına huzur getirebilir.

Ey Kinane halkı: Çektiğiniz acılar, kaçınılmaz bir kaza veya tembelliğin ya da kaynaklardaki eksikliğin bir sonucu değildir, aksine size dayatılan ve onlarca yıldır kendisiyle yönetildiğiniz temelleri fasit olan bir sistemin meyvesidir. O halde rakamların diline veya başlıkların değiştirilmesine aldanmayın; zira yatırım olarak adlandırılrsa bile kredi kredidir ve raporlarla kamuflaj edilse bile faiz faizdir. Dolayısıyla kapitalizm bir hastalık, İslam ise ilaçtır. Bu yüzden dininize sımsıkı sarılın, adınıza dönen şeylerin hakikatinin bilincinde olun ve gerçek değişimin, kendisiyle yönetildiğiniz fikrin değişmesiyle başladığını bilin. Şunu bilin ki sizin kurtuluşunuz, daha fazla borçlanmakta değildir, aksine bilinçli olmakta, kapitalizmi reddetmekte ve bir hayat sistemi ve devlet olarak İslam'a sımsıkı sarılmaktadır.

Ey Kinane askerleri ve ey güç ve kuvvet ehli: Allah sizleri, güç ve etki sahipleri kılmış olup bağımlı bekçiler ya da halkınızı yoksullaştıran ve Rabbinizi öfkeliendiren politikaları uygulayan araçlar kılmamıştır. Gerçek bağlılık otoriteye veya alacaklılara değil, aksine ümmete ve dinine olmalıdır; o halde Allah'ı razı edecek, ülkeyi özgürleştirecek, Mısır'ı eski konumuna geri getirecek ve size dünyada ve ahirette zafer şerefi yazacak olan bir projeye bağlı kalın.

﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“Allah emrinde galiptir. Ancak insanların çoğu bilmezler.” [Yusuf 21]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Said Fazıl - Mısır